

Mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM)

Nejčastější otázky a odpovědi

Ministerstvo životního prostředí

Základní informace

Tento dokument obsahuje odpovědi na nejčastější otázky ohledně CBAM. Použit byl překlad nejčastějších otázek a odpovědí, které byly zveřejněny 22. prosince Evropskou komisí a otázky, které obdrželo Ministerstvo životního prostředí.

1. Kde jsou k dispozici podpůrné materiály a budou přeloženy do češtiny?	5
2. Bude CBAM portál přeložen?	5
3. Kdo je příslušným orgánem pro CBAM v ČR?	5
4. Připravuje MŽP legislativu pro CBAM?	5
5. Co se děje během přechodného období?	5
6. Existují sankce za nedodržení nařízení CBAM?.....	6
7. Kde najdu podrobné informace o tom, jak provádět vykazování vložených emisí?	6
8. Je povinné používat soubor Excel se šablonou komunikace?	6
9. Kdo nese odpovědnost v případech, kdy jsou předloženy nesprávné nebo nedostatečné informace?.....	6
10. Na koho se mohu obrátit v případě dalších, konkrétnějších dotazů?	6
11. Která odvětví mechanismus CBAM pokrývá a proč?.....	7
12. Na jaké zboží se nařízení CBAM vztahuje? Týká se mě CBAM?	7
13. Vztahuje se CBAM na "použité" zboží?.....	7
14. Vztahuje se CBAM na "vrácené zboží"?	7
15. Jak bude CBAM řešit únik uhlíku z hotových výrobků nebo polotovarů?	8
16. Které třetí země spadají do působnosti CBAM?	8
17. Vztahuje se CBAM na zboží dovezené ze Švýcarska, ale s původem USA?	8
18. Vztahuje se CBAM na nejvzdálenější regiony EU, jako je Mayotte nebo Réunion?	8
19. Musím hlásit dovoz zboží CBAM pocházejícího ze Spojeného království?	8
20. Musím hlásit dovoz zboží CBAM pocházejícího z Kanárských ostrovů?	9
21. Kdo je zodpovědný za podávání zpráv?	9
22. Může mít dovozce několik nepřímých celních zástupců?	9

23.	Budou moci společnosti podávat zprávy na centralizované úrovni, pokud mají dceřiné společnosti v různých členských státech různá registrační a identifikační čísla hospodářských subjektů (EORI)?.....	9
24.	Jaké jsou oznamovací povinnosti? Do kdy musím podat CBAM zprávu?.....	10
25.	Dovážím velmi malé množství zboží CBAM. Spadají tyto výrobky do působnosti nařízení o CBAM?.....	10
26.	Musím podat zprávu CBAM i když jsem v daném čtvrtletí nedovezl žádné CBAM zboží?	11
27.	Jaká je úloha Evropské komise během přechodného období?.....	11
28.	Jaká je úloha vnitrostátních orgánů (NCA)?.....	12
29.	Musí být dovozci zboží CBAM "oprávněni" k dovozu CBAM zboží během přechodného období?.....	12
30.	Existuje během přechodného období povinnost ověřování emisí?.....	12
31.	Které vložené emise musí být vykazovány v jednotlivých odvětvích CBAM?.....	12
32.	Jaké informace by měli oznamující deklaranti požadovat od výrobců ve třetích zemích, aby mohli předložit čtvrtletní zprávu CBAM?.....	13
33.	Jaké dokumenty v originále se předkládají ve čtvrtletní zprávě CBAM?.....	13
34.	Jaká je skutečná "cena uhlíku", kterou musím vykazovat?.....	14
35.	Kdo bude kontrolovat správnost předložených údajů a zpráv?.....	14
36.	Je možné opravit již podanou zprávu CBAM?.....	14
37.	Měla by být zpráva pouze v angličtině, nebo je možné podat zprávu i v jiných jazycích?	14
38.	Co je přechodný rejstřík CBAM?.....	14
39.	K čemu bude přechodný rejstřík CBAM sloužit?.....	15
40.	Budou údaje sdílené v přechodném rejstříku CBAM považovány za důvěrné?.....	15
41.	Jak se mohu zaregistrovat jako deklarant a získat přístup do přechodného rejstříku CBAM?.....	15
42.	Kdo je oprávněn registrovat společnost jako CBAM deklaranta?.....	15
43.	Kdo může za oznamujícího deklaranta vyplnit oznamovací povinnost v přechodném rejstříku CBAM? Je možné, aby se za jednu firmu registrovalo více osob?.....	16
44.	Mohou mít do přechodného rejstříku CBAM přístup i společnosti, které přímo nepodléhají CBAM?.....	16
45.	Musí se do přechodného portálu CBAM zaregistrovat i výrobci ze třetích zemí?.....	16
46.	Jak mám vyplnit údaje v přechodném rejstříku CBAM? Jaké údaje jsou povinné a nepovinné?.....	16
47.	Co mám vyplnit v poli Operator ID (ID provozovatele) a Installation ID (ID zařízení) ?.....	17
48.	Bude možné nahrát informace do portálu hromadně?.....	17
49.	Pokud dovážíme od jednoho dodavatele vícero druhů šroubů, matic, atd., je potřeba každou položku vykazovat zvláště? V podstatě jeden HS kód = jeden záznam v reportu?.....	17
50.	Jeden KN kód může být v systému několikrát, podle počtu dodavatelů, kteří tuto položku dodávají. Protože každý z nich bude mít jinou hodnotu vykazovaných emisí?.....	17

51.	Jaké je relevantní období pro výpočet vložených emisí? Lze použít údaje z předchozích let?	17
52.	Co je jednoduché a složené zboží?.....	17
53.	Co jsou přímé a nepřímé emise?.....	18
54.	Co je to "bublinový přístup" (bubble approach) a jak funguje?	18
55.	Pokud by se dovážené zboží CBAM vyrábělo s použitím prekurzorů z EU (např. surového železa) - muselo by se to zohlednit ve výpočtu?	18
56.	Bude Evropská komise formálně nebo neformálně ověřovat "rovnocennost" alternativní metody?.....	18
57.	Jak se určují nepřímé emise při výrobě zboží CBAM?.....	18
58.	Které emisní faktory pro elektřinu by se měly použít pro stanovení nepřímých emisí?	19
59.	Lze použít tržní certifikáty (záruka původu, certifikáty obnovitelné energie atd.) k odůvodnění použití skutečných emisních faktorů?	19
60.	Měly by být do výpočtu zahrnuty i emise z dopravy na místě?.....	19
61.	Může být zachycování a využívání uhlíku (CCU) / zachycování a ukládání uhlíku (CCS) použito k vyrovnání emisí pro účely stanovení vložených emisí?	19
62.	Můj dodavatel mi neposílá potřebné informace před termínem podání zprávy. Co mám dělat? 19	
63.	Jaké jsou standardní hodnoty (default values)? Jak to funguje?	20
64.	Jak se určily standardní hodnoty a kde jsou zveřejněny?.....	20
65.	Pokud dodavatel nedodá údaje o přímých emisích, tak použijí standardní hodnoty. Co dělat, pokud nedodá informace o spotřebě elektrické energie, které jsou nutné pro nepřímé emise? Budou k dispozici i defaultní hodnoty na spotřebu elektřiny?	21
66.	Do kdy budou moci dovozci z EU používat alternativní metody monitorování a podávání zpráv? 21	
67.	Jak by se měly započítávat emise vznikající při využívání biomasy?	21
68.	Jak se při výpočtech zachází s desetinnými místy a zaokrouhlováním?.....	21
69.	Jak postupovat u skladových položek, pro které nejsou k dispozici údaje o emisích?	21
70.	Pokud je zařízení využíváno současně více výrobními procesy, jak přiřadit emise z tohoto zařízení k jednotlivým výrobním procesům?	22
71.	Měly by se při určování úrovně činnosti brát v úvahu prodejné výrobky neodpovídající normě?22	
72.	Je cement definován jako složené zboží v oblasti působnosti CBAM?.....	22
73.	Jsou exotermické chemické reakce při výrobě hnojiv započítávány do přímých emisí?	22
74.	Lze CO2 vázaný v močovině počítat jako negativní emise?	22
75.	Kdo je oznamujícím deklarantem CBAM pro dovoz elektřiny?.....	23
76.	Jaký je rozdíl mezi emisním faktorem pro elektřinu a emisním faktorem CO2?	23
77.	Jaké emisní faktory CO2 by se měly použít?.....	23
78.	Jaké jsou požadavky na vykazování skutečných vložených emisí elektřiny? Takzvaná "podmíněnost"?	23

79.	Bere se při vykazování elektřiny v CBAM v úvahu tranzit přes země mimo EU?.....	24
80.	Jaké jsou systémové hranice pro stanovení vložených emisí elektřiny?	24
81.	Jaká je souvislost mezi vodíkem jako zbožím CBAM a směrnicí o obnovitelných zdrojích energie (EU) 2018/2001 (dále jen "RED II")?.....	24
82.	Zahrnují se při výpočtu vložených emisí z výrobků z oceli do mezního výpočtu pomocné procesy, jako jsou vápenné pece nebo koksovny?	25
83.	Spadají pelety ze železné rudy do působnosti CBAM?.....	25
84.	Měly by být specifické vložené emise hliníkového/ocelového zboží stanoveny zvlášť pro různé třídy slitin?	25
85.	Kdo zajišťuje registraci a kde můžu získat přístup do přechodného rejstříku CBAM?	25
86.	Může dovozce využívat různé celní zástupce pro celní prohlášení a zprávy CBAM?	26
87.	Co se stane, pokud nepřímý celní zástupce nesouhlasí s plněním oznamovací povinnosti CBAM? 26	
89.	Budou mít celní zástupci povinnost zkontrolovat, zda je jejich klient schváleným deklarantem CBAM, než jeho jménem podají celní prohlášení na zboží CBAM?	27
90.	Moje společnost je registrovaná v jednom členském státě EU, ale dovážím zboží CBAM přes více členských států. Mám všechny tyto dovozy shrnout do jedné čtvrtletní zprávy?	27
91.	Musí být zboží tranzitované v EU hlášeno v rámci CBAM?.....	27
92.	Bude se oznamovací povinnost CBAM vztahovat na zboží CBAM, které bylo propuštěno do volného oběhu v rámci EU z důvodu nedodržení jiného celního režimu než dovozního (např. režimu dočasněho použití) a za které již bylo zapláceno veškeré clo a daně v rámci uvedeného nedodržení?	27
93.	Musím podávat zprávy o zboží CBAM, které je propuštěno do režimu aktivního zušlechťovacího styku?.....	28
94.	Jak bude CBAM fungovat v praxi během definitivního období?	28
95.	Jaké povinnosti budou mít dovozci zboží CBAM během definitivního období?	28
96.	Zakázete po roce 2026 dovoz položek CBAM, pokud dovozce z EU není schváleným deklarantem CBAM?	29
97.	Jak lze zprávu CBAM podat během definitivního období?	29
98.	Jak získám přístup do rejstříku CBAM v definitivním období?	29
99.	Jaká bude role Evropské komise během definitivního období?	29
100.	Rozšíří EU oblast působnosti CBAM?	29
101.	Jak se deklarant CBAM stane "schváleným" a jaký je časový rámec pro jeho autorizaci během definitivního období?	29
102.	Jak mohou dovozci z EU zajistit, aby od svých vývozců ze zemí mimo EU obdrželi informace, které potřebují ke správnému používání nového systému?	30
103.	Jak bude zajištěna spolehlivost vykazovaných informací?.....	30
104.	Jak bude akreditace ověřovatelů fungovat?.....	30
105.	Jak bude bezplatný příděl povolenek zohledněn při výpočtu množství CBAM certifikátů, které mají být zakoupeny a vyřazeny?	31
106.	Jak bude cena uhlíku zaplacená ve třetí zemi odečtena od CBAM?	31

- Evropský parlament a Rada Evropské unie jako spolutvůrci právních předpisů podepsali 10. května 2023 nařízení (EU) 2023/956 o CBAM. CBAM vstoupilo v platnost v přechodném období 1. října 2023, přičemž první čtvrtletní zprávy mají být předloženy do 31. ledna 2024. Soubor pravidel a požadavků na vykazování emisí v rámci CBAM je dále specifikován v prováděcím nařízení (EU) 2023/1773, kterým se stanoví pravidla pro vykazování emisí během přechodného období. Definitivní období CBAM vstoupí v platnost v lednu 2026.

- Evropská komise zveřejnila podrobné pokyny pro uplatňování CBAM během přechodného období. Patří k nim příručky, webové semináře, e-learningové semináře a další materiály. Veškeré informace o implementaci CBAM jsou k dispozici na webových stránkách Komise.

1. Kde jsou k dispozici podpůrné materiály a budou přeloženy do češtiny?

- Veškeré informace včetně legislativních dokumentů a pokynů jsou dostupné na stránkách Evropské komise, odkaz [zde](#). Pokyny a další materiály budou zveřejněny také na stránkách [MŽP](#). Překlad pokynů pro dovozce zajistí Evropská komise do všech 24 úředních jazyků EU. Pokyny pro výrobce mimo EU budou k dispozici v angličtině, francouzštině, němčině, polštině, španělštině, italštině, arabštině, korejštině, mandarínštině, hindštině a turečtině.

2. Bude CBAM portál přeložen?

- Ano, ve spolupráci s EK bude portál přeložen.

3. Kdo je příslušným orgánem pro CBAM v ČR?

- Příslušným orgánem pro CBAM je v České republice Celní správa ČR společně s Ministerstvem životního prostředí. Celní správa je pověřena udělováním přístupů do přechodného CBAM rejstříku a později přijímáním žádostí o povolení deklarantů CBAM a MŽP je odpovědné za kontrolu zpráv CBAM.

4. Přípravuje MŽP legislativu pro CBAM?

- Legislativu připravuje Ministerstvo financí formou nového zákona.

5. Co se děje během přechodného období?

- Během přechodného období, které začalo 1. října 2023 a skončí na konci roku 2025, musí oznamující deklarant (kterým může být dovozce nebo nepřímý celní zástupce) na konci každého čtvrtletí vykazovat podáním CBAM zprávy emise obsažené v dováženém CBAM zboží, aniž by za emise platil, což poskytne čas na zavedení konečného systému.

- Oznamující deklaranti by se měli spojit s příslušným národním orgánem v zemi, kde jsou usazeni, aby získali přístup do přechodného rejstříku CBAM, který bude sloužit k podávání čtvrtletních zpráv CBAM.

- První čtvrtletní zpráva CBAM má být předložena do 31. ledna 2024 a zahrnuje vykazované období od 1. října 2023 do 31. prosince 2023.

6. Existují sankce za nedodržení nařízení CBAM?

■ Ano. Vykazování vložených emisí v zboží CBAM je od 1. října 2023 povinné. Oznamujícím deklarantům mohou být uloženy pokuty v rozmezí od 10 do 50 EUR za tunu neohlášených emisí. Sankce se uplatní, pokud a) oznamující deklarant nepodnikl nezbytné kroky ke splnění povinnosti předložit zprávu CBAM, nebo b) pokud je zpráva CBAM nesprávná nebo neúplná a oznamující deklarant nepodnikl nezbytné kroky k opravě zprávy CBAM poté, co příslušný orgán zahájil opravné řízení.

7. Kde najdu podrobné informace o tom, jak provádět vykazování vložených emisí?

■ Veškeré informace potřebné k podávání zpráv jsou uvedeny v prováděcím nařízení (EU) 2023/1773, kterým se stanoví pravidla podávání zpráv pro přechodné období. Komise zveřejnila (a bude pravidelně aktualizovat) dva pokyny (Guidance document) (jeden pro dovozce zboží CBAM a jeden pro výrobce ze třetích zemí) a nepovinnou šablonu pro komunikaci, která má usnadnit výměnu informací mezi výrobcí a dovozci.

■ Tyto dokumenty naleznete na internetových stránkách Evropské komise pro CBAM: [zde](#) a také na stránkách MŽP: [zde](#).

■ Pokyny pro dovozce do EU budou k dispozici ve 24 úředních jazycích EU. Pokyny pro výrobce mimo EU budou k dispozici v angličtině, francouzštině, němčině, polštině, španělštině, italštině, arabštině, korejštině, mandarínštině, hindštině a turečtině.

8. Je povinné používat soubor Excel se šablonou komunikace?

■ Ne, použití komunikační šablony není povinné, ale doporučuje se.

■ Šablona je nástrojem, který provozovatelům umožňuje stanovit vložené emise zboží CBAM podle metodiky uvedené v prováděcím nařízení (EU) 2023/1773. Šablona zajišťuje, aby byly při výpočtu zohledněny všechny relevantní zdrojové toky a zdroje emisí, spotřeba elektřiny i příslušné prekurzory.

■ Šablona obsahuje pracovní list "Summary_Communication", který obsahuje všechny informace potřebné pro deklaranty. Tato šablona tak usnadňuje komunikaci mezi výrobcí ze třetích zemí a dovozci (nebo jejich zástupci).

9. Kdo nese odpovědnost v případech, kdy jsou předloženy nesprávné nebo nedostatečné informace?

■ Odpovědnost nese oznamující deklarant. Tím může být buď dovozce, nebo nepřímý celní zástupce. Příslušný vnitrostátní orgán je odpovědný za zahájení příslušného dialogu s oznamujícím deklarantem a může uložit sankce.

10. Na koho se mohu obrátit v případě dalších, konkrétnějších dotazů?

■ Příslušné vnitrostátní orgány a Komise jsou Vám k dispozici, aby řešily případné pochybnosti o provádění CBAM.

■ Kompetentní orgánem pro ČR je Celní správa ČR společně s Ministerstvem životního prostředí. Celní správa je pověřena udělováním přístupu do CBAM rejstříku, přijímáním žádostí o povolení

deklarantů CBAM a dohlížením nad plněním povinností při dovozu zboží. Pro tyto informace můžete kontaktovat CBAM@cs.mfcr.cz.

■ MŽP je odpovědné za kontrolu CBAM zpráv a prohlášení o výpočtu emisí CO₂ a certifikátů, které mají být odevzdány. V případě dotazů k těmto tématům se můžete obrátit na CBAM_ETS@mzp.cz.

CBAM zboží

11. Která odvětví mechanismus CBAM pokrývá a proč?

CBAM se vztahuje na dovoz následujícího zboží:

- Cement
- Železo a ocel
- Hliník
- Hnojiva
- Vodík
- Elektřina

Tato odvětví byla vybrána na základě zvláštních kritérií, zejména vysokého rizika úniku uhlíku a vysoké intenzity emisí, které budou po úplném zavedení systému nakonec představovat více než 50 % emisí průmyslových odvětví, na něž se systém ETS vztahuje. V budoucnu může být CBAM rozšířen na další odvětví ETS.

12. Na jaké zboží se nařízení CBAM vztahuje? Týká se mě CBAM?

- Nařízení CBAM se vztahuje na zboží s kódy KN (kombinovaná nomenklatura), které přidávají dvě číslice ke kódu HS a používají se jako kód zboží pro vývoz mimo EU, uvedené v příloze I nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/956 CBAM. Tyto položky se nazývají "zboží CBAM".
- Je třeba tedy ověřit KN kódy Vámi dováženého zboží s KN kódy uvedenými v příloze I nařízení CBAM.
- Odvětví jako "železo a ocel" jsou uvedena pouze pro informační účely. To například znamená, že na dovoz čpavku (kód KN 2814 v odvětví hnojiv) se vztahuje nařízení CBAM, i když čpavek není používán k výrobě hnojiv.

13. Vztahuje se CBAM na "použité" zboží?

■ **Nařízení o CBAM** se vztahuje na veškeré zboží, které je dováženo do EU, a propuštěno do volného oběhu na jednotném trhu EU.

14. Vztahuje se CBAM na "vrácené zboží"?

■ Zpětně dovezené zboží je zboží, které je propuštěno do volného oběhu a je osvobozeno od cla, protože bylo dříve zbožím Unie, ať už proto, že pochází z EU, nebo proto, že bylo dříve propuštěno

do volného oběhu, a protože splňuje určité podmínky (např. je propuštěno do volného oběhu do tří let poté, co bylo dříve vyvezeno).

- CBAM se vztahuje pouze na dovoz zboží pocházejícího ze třetích zemí. Pokud má tedy zboží původ v EU, CBAM se na něj nevztahuje.

15. Jak bude CBAM řešit únik uhlíku z hotových výrobků nebo polotovarů?

- CBAM se vztahuje především na základní materiály a základní materiálové zboží, ale také na některé hotové výrobky, jako jsou spojovací materiály (kód KN 7318).

- Na konci přechodného období bude nařízení CBAM přezkoumáno, aby se na základě vybraných kritérií posoudilo, zda by bylo možné do systému ETS přidat další zboží a odvětví.

Původ zboží a působnost CBAM

16. Které třetí země spadají do působnosti CBAM?

- V zásadě se CBAM vztahuje na dovoz zboží pocházejícího ze všech zemí mimo EU. Některé třetí země, které se účastní systému EU ETS nebo na něj navázaného systému obchodování s emisemi, jsou však ze CBAM vyloučeny, aby se cena uhlíku za stejný výrobek neplatila dvakrát. To je případ členů Evropského hospodářského prostoru (EHP) a Švýcarska.

- CBAM se vztahuje na elektřinu vyráběnou a dováženou ze třetích zemích, včetně těch, kteří chtějí integrovat své trhy s elektřinou s EU. Pokud jsou tyto trhy s elektřinou plně integrovány a pokud jsou splněny určité povinnosti a závazky, mohou být dotčené země z CBAM vyňaty. V takovém případě EU přezkoumá případné výjimky v roce 2030, kdy by tito partneři měli zavést dekarbonizační opatření, k nimž se zavázali, a systém obchodování s emisemi rovnocenný systému EU.

17. Vztahuje se CBAM na zboží dovezené ze Švýcarska, ale s původem USA?

- Ano, pokud má CBAM zboží původ mimo země EU (a mimo uvedené výjimky), vztahuje se na něj CBAM. Dovážené zboží se považuje za zboží pocházející ze třetích zemí v souladu s pravidly nepreferenčního původu podle článku 59 nařízení (EU) č. 952/2013.

18. Vztahuje se CBAM na nejvzdálenější regiony EU, jako je Mayotte nebo Réunion?

- Nařízení o CBAM se vztahuje pouze na zboží CBAM pocházející ze třetích zemí a dovážené na celní území Unie. Seznam území, která tvoří celní území EU, je uveden v článku 4 celního kodexu Unie (nařízení EU 952/2013). Réunion a Mayotte jsou součástí celního území EU, a proto se nařízení CBAM nevztahuje na zboží dovezené z těchto regionů.

19. Musím hlásit dovoz zboží CBAM pocházejícího ze Spojeného království?

- Ano, jedná se o třetí zemi mimo EU, na dovoz CBAM zboží s původem z této země se vztahuje povinnost CBAM.

20. Musím hlásit dovoz zboží CBAM pocházejícího z Kanárských ostrovů?

- Ne, Kanárské ostrovy jsou celním územím Unie, takže se na dovoz zboží s původem z tohoto území nevztahuje povinnost CBAM.

Podávání zpráv: obecné otázky

21. Kdo je zodpovědný za podávání zpráv?

- Celní správa informuje celní deklaranty o jejich povinnosti podávat CBAM zprávu během přechodného období. Oznamujícím deklarantem bude buď dovozce, nebo nepřímý celní zástupce v závislosti na tom, kdo podává celní prohlášení.

Osobou odpovědnou za ohlašovací povinnost může být jedna z následujících osob:

- 1) Dovozece, pokud i) dovozce podává celní prohlášení na propuštění zboží do volného oběhu vlastním jménem a na vlastní účet a pokud ii) dovozce je zároveň deklarantem, který je držitelem povolení k podání celního prohlášení, a deklaruje dovoz zboží;
- 2) Nepřímý celní zástupce, pokud celní prohlášení podává nepřímý celní zástupce jmenovaný v souladu s článkem 18 nařízení (EU) č. 952/2013; v případech, kdy je dovozce usazen mimo Unii; nebo pokud nepřímý celní zástupce souhlasil s oznamovací povinností v souladu s článkem 32 nařízení 2023/956, v případě, že je dovozce usazen v EU. Jmenovaný nepřímý celní zástupce musí být usazen v EU a musí splňovat podmínky pro celní zástupce stanovené dotčeným členským státem (viz článek 18 nařízení (EU) č. 952/2013).

22. Může mít dovozce několik nepřímých celních zástupců?

- Dovozece může využít různých nepřímých celních zástupců, přičemž každý z nich odpovídá za konkrétní zboží CBAM, které uvedl ve svém celním prohlášení. Každý zástupce uvede na celním úřadě své vlastní číslo EORI, které je dokladem o tom, kdo je odpovědný za oznamovací povinnost CBAM. Proto nemůže dojít ke dvojímu započítávání vložených emisí.

23. Budou moci společnosti podávat zprávy na centralizované úrovni, pokud mají dceřiné společnosti v různých členských státech různá registrační a identifikační čísla hospodářských subjektů (EORI)?

- Zboží CBAM je v zásadě přiřazeno deklarantovi CBAM prostřednictvím čísla EORI poskytnutého celním orgánům. To znamená, že hlášení CBAM pro různé dceřiné společnosti (s různými čísly EORI) budou standardně prováděna odděleně.
- Jelikož však dovozci mohou jmenovat nepřímé celní zástupce, kteří převezmou povinnosti CBAM, mohl by být jmenován jeden nepřímý celní zástupce, který by podával zprávy na centralizované úrovni a zastupoval všechny dceřiné společnosti.

24. Jaké jsou oznamovací povinnosti? Do kdy musím podat CBAM zprávu?

■ Během přechodného období CBAM od 1. října 2023 do 31. prosince 2025 předkládá dovozce zprávu CBAM čtvrtletně. Tato zpráva obsahuje informace o zboží dovezeném v předchozím čtvrtletí a neměla by být předložena později než jeden měsíc po skončení daného čtvrtletí. Kalendář podávání zpráv během přechodného období je uveden níže:

VYKAZOVANÉ OBDOBÍ	PŘEDLOŽENÍ DO
2023: říjen - prosinec	2024: 31. ledna
2024: leden - březen	2024: 30. dubna
2024: duben - červen	2024: 31. července
2024: červenec - září	2024: 31. října
2024: říjen - prosinec	2025: 31. ledna
2025: leden - březen	2025: 30. dubna
2025: duben - červen	2025: 31. července
2025: červenec - září	2025: 31. října
2025: říjen - prosinec	2026: 31. ledna

Zpráva obsahuje informace uvedené v článku 35 nařízení:

- celkové množství každého druhu zboží CBAM
- skutečné celkové vložené emise
- celkové nepřímé emise
- cena uhlíku splatná v zemi původu za emise obsažené v dováženém zboží (případně včetně příslušných prekurzorů), s přihlédnutím k případné slevě nebo jiné formě kompenzace.

25. Dovážím velmi malé množství zboží CBAM. Spadají tyto výrobky do působnosti nařízení o CBAM?

- Malá množství dováženého zboží, která spadají do působnosti CBAM, mohou být automaticky považována za vyňatá z působnosti nařízení CBAM za předpokladu, že se uplatní výjimka de minimis.
- Osvobození de minimis se vztahuje na zásilky, u nichž celková vnitřní hodnota zboží CBAM nepřesahuje 150 EUR. Proto je třeba vzít v úvahu celkovou hodnotu veškerého zboží CBAM v jedné zásilce, a pokud je tato hodnota vyšší než 150 EUR, pak se výjimka de minimis neuplatní. Pro ilustraci uvedme následující dva případy:

Případ 1:

V zásilce mám X kusů zboží, které není zbožím CBAM, každý v nominální hodnotě Y EUR. Pro uplatnění výjimky de minimis nejsou relevantní. V zásilce mám také jedno balení portlandského cementu označeného kódem KN (2523 21 00), jehož hodnota nepřesahuje 150. Uplatňuje se výjimka de minimis.

Případ 2:

V zásilce mám X kusů zboží, které není zbožím CBAM, každý v nominální hodnotě Y EUR. Pro uplatnění výjimky de minimis nejsou relevantní. Dále vezu jednu tunu portlandského cementu (kód KN 2523 21 00) a jednu tunu jiného portlandského cementu (kód KN 2523 29 00). Hodnota každého zboží CBAM je 120 EUR. Celková hodnota zboží CBAM v mé zásilce je vyšší než 150 EUR, a proto se na ni nevztahuje výjimka de minimis.

26. Musím podat zprávu CBAM i když jsem v daném čtvrtletí nedovezl žádné CBAM zboží?

■ Pokud jste v daném čtvrtletí nedovezli žádné CBAM zboží, oznamovací povinnost Vám za toto čtvrtletí nevzniká a nemusíte tedy podávat CBAM zprávu ani s „nulovými hodnotami“.

Podávání zpráv: povinnosti a postupy**27. Jaká je úloha Evropské komise během přechodného období?**

Během přechodného období bude mít Komise tyto úkoly:

- Spravuje přechodný rejstřík CBAM.
- Přezkoumá CBAM zprávy a sdělí příslušným vnitrostátním orgánům seznam zpráv, u nichž má důvod se domnívat, že nejsou v souladu s pravidly CBAM.
- Monitoruje zavádění CBAM, a rizika obcházení a analyzuje dopad CBAM na vývoz, navazující produkty, obchodní toky a nejméně rozvinuté země.
- **Připravuje sekundární právní předpisy ve formě prováděcích nařízení:**
  - V polovině roku 2023 o přechodném období (článek 35), oznamovací povinnosti a infrastruktury pro podávání zpráv.
  - V polovině roku 2024 o povolení deklarantů (články 5 a 17) a o rejstříku CBAM (článek 14).
  - V polovině roku 2025 prováděcí akty o nepřímých emisích (příloha IV), ověřování (čl. 8), akreditaci ověřovatelů (čl. 18), cena uhlíku (čl. 9), informacích pro celní orgány (čl. 25), kontinentálních šelfech (čl. 2), průměrné ceně ETS (čl. 21), prohlášení CBAM (čl. 6), metodice (čl. 7) a bezplatných přidělech (čl. 31)
- V polovině roku 2025 připraví sekundární právní předpisy ve formě aktů v přenesené pravomoci pro akreditaci ověřovatelů (článek 18) a prodej a zpětný odkup certifikátů (článek 20). V případě potřeby Komise rovněž připraví akty v přenesené pravomoci týkající se zemí, na které se vztahuje výjimka, pravidel pro elektřinu a pravidel proti obcházení.

- Zřídí společnou centrální platformu, kde bude probíhat prodej a zpětný odkup certifikátů v definitivním období.

28. Jaká je úloha vnitrostátních orgánů (NCA)?

- Každý členský stát určil příslušný vnitrostátní orgán (NCA – national competent authority), který bude vykonávat funkce a povinnosti definované v nařízení (EU) 2023/956. Stručně řečeno, NCA odpovídají za kontrolu kvality čtvrtletní zprávy CBAM (s podporou Komise) a v případě potřeby vedou dialog s oznamujícími deklaranty. NCA v definitivním důsledku zajistí dodržování pravidel CBAM a mohou uložit sankce. V definitivním období od roku 2025 budou vnitrostátní orgány udělovat status "oprávněného deklaranta CBAM".
- Seznam příslušných vnitrostátních orgánů je zveřejněn a průběžně aktualizován na internetových stránkách Komise věnovaných CBAM: (europa.eu).
- V České republice je příslušným orgánem Celní správa ČR společně s Ministerstvem životního prostředí.

29. Musí být dovozci zboží CBAM "oprávněni" k dovozu CBAM zboží během přechodného období?

- Dovožci zboží CBAM nemusí mít během přechodného období povolení k dovozu tohoto zboží do EU. Celní orgány budou dovozce zboží CBAM informovat o jejich oznamovací povinnosti v okamžiku dovozu. Toto povolení bude nutné mít až od roku 2026, žádat o něj bude možné od začátku roku 2025.

30. Existuje během přechodného období povinnost ověřování emisí?

- Ne, ověřování externím nezávislým orgánem bude povinné až od roku 2026. V následujících letech budou následovat sekundární právní předpisy pro definitivní období, které budou definovat pravidla pro ověřování emisí na základě údajů shromážděných během přechodného období od dovozců z EU.

31. Které vložené emise musí být vykazovány v jednotlivých odvětvích CBAM?

- V následující tabulce je uveden přehled konkrétních emisí a skleníkových plynů, na které se CBAM vztahuje, a způsob stanovení přímých a nepřímých emisí pro každé odvětví spadající do působnosti CBAM. Specifika každého odvětví byla zohledněna při navrhování metod pro vykazování a výpočet vložených emisí v těchto statcích, přičemž se odráží systém EU pro obchodování s emisemi:

Věc	CBAM zboží					
	Cement	Hnojiva	Železo/ocel	Hliník	Vodík	Elektřina
Metriky pro vykazování	(za) tunu zboží					(za) MWh
Zahrnuté skleníkové plyny	pouze CO ₂	CO ₂ (plus oxid dusný pro některá hnojiva)	pouze CO ₂	CO ₂ (plus perfluorokarbyony (PFC) pro některé hliníkové zboží)	pouze CO ₂	pouze CO ₂
Zahrnuté emise během přechodného období	Přímé a nepřímé					Pouze přímé
Zahrnuté emise během definitivního období	Přímé a nepřímé		Pouze přímé, s výhradou přezkumu			Pouze přímé
Stanovení přímých vložených emisí	Na základě skutečných emisí, ale odhady (včetně standardních hodnot) lze použít až pro 100 % specifických přímých vložených emisí pro dovoz do 31. července 2024 a až pro 20 % celkových specifických vložených emisí pro dovoz do 31. prosince 2025					Na základě standardních hodnot, pokud není splněno několik kumulativních podmínek
Stanovení nepřímých vložených emisí	Na základě skutečné spotřeby elektřiny a standardních emisních faktorů pro elektřinu, pokud nejsou splněny podmínky (tj. přímé technické napojení nebo smlouva o nákupu elektřiny). Odhady (včetně standardních hodnot) lze použít až pro 100 % specifických nepřímých vložených emisí pro dovoz do 31. července 2024					Nepoužije se

32. Jaké informace by měli oznamující deklaranti požadovat od výrobců ve třetích zemích, aby mohli předložit čtvrtletní zprávu CBAM?

- Deklarant CBAM musí ve zprávě CBAM předložit informace uvedené v příloze I prováděcího nařízení.
- Aby bylo zajištěno, že má k dispozici všechny požadované informace, měl by si oznamující deklarant vyžádat od výrobce informace obsažené v příloze IV výše uvedeného prováděcího nařízení. Útvary Komise sestavily tyto informace do nepovinné šablony pro sdělení (ve formátu Excel), aby usnadnily sdělování informací mezi hospodářskými subjekty a dovozci. Tato šablona je k dispozici na internetových stránkách Komise.

33. Jaké dokumenty v originále se předkládají ve čtvrtletní zprávě CBAM?

- Není třeba předkládat žádný dokument v originále. Oznamující deklarant musí pouze předložit požadované informace pro čtvrtletní zprávy CBAM prostřednictvím přechodného rejstříku CBAM.

■ V souladu se zásadou transparentnosti uvedenou v oddíle A.2 přílohy III prováděcího nařízení se v zařízení uchovávají úplné a transparentní záznamy o všech údajích důležitých pro stanovení vložených emisí vyrobeného zboží, včetně nezbytných podkladů, po dobu nejméně čtyř let po skončení vykazovaného období. Tyto záznamy mohou být zpřístupněny oznamujícímu deklarantovi. Tyto záznamy si mohou členské státy EU vyžádat v případě přezkumu čtvrtletní zprávy CBAM.

34. Jaká je skutečná "cena uhlíku", kterou musím vykazovat?

■ Jak je uvedeno v nařízení CBAM, cena uhlíku je peněžní částka placená ve třetí zemi v rámci systému snižování emisí uhlíku, který může mít různé formy, jako je daň, příspěvek, poplatek nebo emisní povolenky v rámci systému obchodování s emisemi skleníkových plynů, vypočtená na skleníkové plyny, na které se takové opatření vztahuje a které se uvolňují při výrobě zboží.

■ Během přechodného období musí oznamující deklaranti vykazovat skutečnou cenu uhlíku splatnou v jurisdikci, kde bylo zboží CBAM vyrobeno. Během definitivního období budou mít dovozci při zveřejnění těchto informací nárok na slevu, aby se zabránilo dvojímu započtení ceny vložených emisí.

35. Kdo bude kontrolovat správnost předložených údajů a zpráv?

■ Během přechodného období a v souladu s článkem 11 prováděcího nařízení provede Komise první kontrolu zpráv CBAM a sdělí příslušnému vnitrostátnímu orgánu seznam neúplných nebo podezřelých zpráv (tj. pokud má Komise důvod se domnívat, že nejsou v souladu s nařízením CBAM). Je pak na příslušném vnitrostátním orgánu, aby rozhodl, zda zahájí přezkum i případné opravné řízení, které může v definitivním důsledku vést k uložení sankcí.

36. Je možné opravit již podanou zprávu CBAM?

■ Článek 9 prováděcího nařízení stanoví, že již předloženou zprávu CBAM lze opravit ještě dva měsíce po skončení vykazovaného čtvrtletí.

■ Pro první dvě čtvrtletní zprávy umožňuje prováděcí nařízení delší lhůtu pro opravy až do termínu pro předložení třetí čtvrtletní zprávy. To znamená, že zprávy podávané do 31. ledna a 30. dubna mohou být následně opravovány až do 31. července 2024.

37. Měla by být zpráva pouze v angličtině, nebo je možné podat zprávu i v jiných jazycích?

■ Zprávy je možné podat ve všech 24 jazycích EU.

Podávání zpráv: Přechodný rejstřík CBAM

38. Co je přechodný rejstřík CBAM?

■ V zájmu zajištění účinného plnění oznamovacích povinností Komise vytvořila elektronickou databázi, která bude shromažďovat informace oznámené během přechodného období. Přechodný rejstřík CBAM je standardizovaná a zabezpečená elektronická databáze obsahující společné datové prvky pro podávání zpráv v přechodném období a pro zajištění přístupu, zpracování případů a důvěrnosti. Přechodný rejstřík CBAM je základem pro vývoj a zřízení rejstříku CBAM podle článku 14 nařízení (EU) 2023/956. Dovozci se mohou připojit k přechodnému rejstříku CBAM: [zde](#).

39. K čemu bude přechodný rejstřík CBAM sloužit?

- Přechodný rejstřík CBAM umožňuje komunikaci mezi Komisí, příslušnými orgány, celními orgány členských států a oznamujícími deklaranty.
- Přechodný rejstřík CBAM nebude využíván k vymáhání práva, protože shromážděné informace budou sloužit pouze k analýze a shromažďování údajů během přechodného období.

40. Budou údaje sdílené v přechodném rejstříku CBAM považovány za důvěrné?

- Podle článku 14 **nařízení o CBAM** jsou informace obsažené v rejstříku CBAM "důvěrné, s výjimkou jmen, adres a kontaktních údajů provozovatelů a umístění zařízení ve třetích zemích". Článek 13 **nařízení CBAM** a článek 15 prováděcího nařízení, kterým se stanoví oznamovací povinnosti pro přechodné období, zahrnují povinnost zachovávat služební tajemství informací, které příslušný vnitrostátní orgán získal.
- Některé z požadovaných informací jsou nezbytné k doložení vykázané úrovně emisí, zejména pokud chybí ověření externími a nezávislými ověřovateli. Je však také důležité mít na paměti, že řada údajů, které může dovozce požadovat a které jsou považovány za citlivé, je nepovinná. Například příloha IV prováděcího nařízení obsahuje informace o "doporučeném sdělení provozovatelů zařízení ohlašovatelům", ale je třeba poskytnout pouze informace obsažené v příloze I. Přechodný rejstřík CBAM upřesňuje, které údaje jsou povinné a které nepovinné.
- V nepovinné šabloně Excel, kterou mohou provozovatelé a dovozci používat k výměně informací během přechodného období, mají provozovatelé zařízení možnost rozhodnout, zda chtějí sdílet úplně, podrobné informace (nepovinné), nebo pouze souhrnné záložky nezbytné k předložení zprávy CBAM. Existuje určitá míra flexibility, která provozovatelům umožňuje nezveřejňovat údaje, které mohou považovat za citlivé. Na základě těchto zkušeností se Komise rovněž bude zabývat informacemi, které musí být zveřejňovány ve zprávách a externími ověřovateli v definitivním období.
- Komise pro definitivní období zvažuje možnosti, jak poskytnout výrobcům samostatný přístup do rejstříku, aby mohli předkládat informace přímo prostřednictvím rejstříku bez možnosti nahlédnout do konkrétních informací pro oznamující deklaranty.

41. Jak se mohu zaregistrovat jako deklarant a získat přístup do přechodného rejstříku CBAM?

- Přístup zajišťuje Celní správa ČR, o přístup do CBAM Trader Portal je potřeba si zažádat prostřednictvím elektronického formuláře dostupného na webových stránkách **Celní správy ČR** v záložce Formuláře online, v části Formuláře celního řízení pod odkazem „**Žádost o udělení přístupu do evropského portálu obchodníka**“.

42. Kdo je oprávněn registrovat společnost jako CBAM deklaranta?

- Každá fyzická osoba, která může prokázat, že zastupuje společnost, se může obrátit na vnitrostátní příslušný orgán (NCA) v členském státě, kde je společnost usazena, a požádat o přístup do rejstříku CBAM jako deklarant CBAM. NCA odpovídá za ověření oprávněnosti žádosti a za udělení přístupových oprávnění CBAM deklarantovi. Vlastník účtu, kterému NCA udělí přístup CBAM deklaranta, odpovídá za zachování důvěrnosti účtu a za delegování přístupu na další účty (zaměstnance) společnosti. V České republice registraci zajišťuje Celní správa ČR.

43. Kdo může za oznamujícího deklaranta vyplnit oznamovací povinnost v přechodném rejstříku CBAM? Je možné, aby se za jednu firmu registrovalo více osob?

- Ke stejnému číslu EORI lze připojit více uživatelských účtů přechodného rejstříku, pokud tyto účty pocházejí od zaměstnanců odpovědného oznamujícího deklaranta (tj. dovozce nebo nepřímý celní zástupce). Konkrétní čtvrtletní výkaz CBAM v přechodném rejstříku CBAM však bude moci v daném okamžiku editovat pouze jeden uživatel (tj. nebude možné, aby stejný čtvrtletní výkaz editovalo více uživatelů deklarantů současně).
- Komise v současné době zkoumá řešení, která by oznamujícím deklarantům umožnila pověřit vyplňováním čtvrtletních zpráv CBAM externí osoby, aniž by museli sdílet své uživatelské údaje. V každém případě zůstane oznamující deklarant odpovědný za zajištění kvality předkládaných výkazů.

44. Mohou mít do přechodného rejstříku CBAM přístup i společnosti, které přímo nepodléhají CBAM?

- Ne, přístup do přechodného rejstříku CBAM mají pouze oznamující deklaranti, příslušné orgány členských států, celní orgány a Evropská komise. 46. Musí se do přechodného portálu CBAM zaregistrovat i výrobci ze třetích zemí?

45. Musí se do přechodného portálu CBAM zaregistrovat i výrobci ze třetích zemí?

- Ne, výrobci ze třetích zemí se do přechodného CBAM portálu neregistrují. Komise tuto možnost zvažuje až pro definitivní období.

46. Jak mám vyplnit údaje v přechodném rejstříku CBAM? Jaké údaje jsou povinné a nepovinné?

- Čtvrtletní zpráva je třeba vyplnit podle dovozce, kódu KN a zařízení. Údaje v přechodném rejstříku CBAM lze vyplnit dvěma způsoby:
  - Oznamující deklaranti mohou údaje vyplnit ručně přímo v rozhraní v přechodném rejstříku CBAM.
  - Oznamující deklaranti mohou k nahrávání čtvrtletních výkazů CBAM použít strukturu XML. Po úspěšném nahrání souboru XML se vytvoří nový návrh čtvrtletní zprávy, který lze předložit prostřednictvím uživatelského rozhraní rejstříku CBAM. Podpůrný soubor XLS, který lze použít k vyplnění čtvrtletní zprávy pomocí XML, bude brzy zveřejněn na [internetových stránkách Komise CBAM](#).
- Existují povinná a nepovinná pole. V přechodném rejstříku CBAM jsou povinná pole označena hvězdičkou (*). Povinná pole jsou uvedena také v podpůrném souboru XLS.
- Podrobné informace o tom, jak zprávu vyplnit a jak používat soubor XSD, naleznete v [uživatelské příručce CBAM přechodného rejstříku pro deklaranty](#).
- Návrh zprávy lze uložit i bez všech povinných prvků. Pro odeslání zprávy je však třeba uvést všechny povinné prvky.

47. Co mám vyplnit v poli Operator ID (ID provozovatele) a Installation ID (ID zařízení) ?

■ Zařízení je stacionární jednotka, v níž probíhá výrobní proces. Provozovatel je jakákoli osoba, která provozuje zařízení ve třetí zemi. Jeden provozovatel může provozovat i více zařízení / výrobních závodů. V těchto polích vyplníte Vámi vlastní vytvořená identifikační čísla provozovatele a zařízení.

48. Bude možné nahrát informace do portálu hromadně?

■ Namísto použití uživatelského rozhraní k vyplnění jednotlivých polí zprávy lze nahrát zprávu jako XML (ve formátu ZIP obsahujícím všechny příslušné přílohy). Více informací v Uživatelské příručce k aplikaci (Manuál dočasného rejstříku CBAM).

49. Pokud dovážíme od jednoho dodavatele vícero druhů šroubů, matic, atd., je potřeba každou položku vykazovat zvlášť? V podstatě jeden HS kód = jeden záznam v reportu?

■ Zboží je možné vykazovat v rámci tzv. souhrnných kategorií zboží (aggregated goods categories). Těmito kategoriemi je možné shrnout zboží s různými KN kódy vyrobené v daném zařízení, pokud se v zařízení nepoužívají různé výrobní postupy. Jaké zboží podle KN kódů je možné shrnout do kterých kategorií je definováno v prováděcím nařízení výčtem příslušných souhrnných kategorií zboží a veškerého zboží označeného kódy KN v tabulce 1 oddílu 2 přílohy II.

50. Jeden KN kód může být v systému několikrát, podle počtu dodavatelů, kteří tuto položku dodávají. Protože každý z nich bude mít jinou hodnotu vykazovaných emisí?

■ Ano, stejné zboží od různých výrobců se může v obsahu emisí lišit, proto je třeba jej uvést zvlášť.

Metodika výpočtu vložených emisí do zboží CBAM v přechodném období

51. Jaké je relevantní období pro výpočet vložených emisí? Lze použít údaje z předchozích let?

■ Standardním vykazovaným obdobím, tj. referenčním obdobím pro provozovatele pro stanovení vložených emisí, je kalendářní rok. Lze však odůvodnit použití jiných období (např. fiskálního roku) za předpokladu, že zajišťují podobné pokrytí a pokrývají alespoň 3 roky. Další podrobnosti naleznete v pokynech v oddíle 4.3.4 (pro dovozce z EU)/oddíle 4.3.3 (pro zařízení mimo EU).

■ Pro zprávu CBAM, která má být předložena v prvním čtvrtletí roku, by měly být použity údaje z předchozího roku. V případech, kdy tyto údaje nejsou k dispozici do konce ledna/února, lze použít údaje z předchozího roku.

52. Co je jednoduché a složené zboží?

■ Existují dva typy zboží CBAM, jednoduché a složené. "Jednoduché zboží" se vyrábí ze vstupních materiálů, které se podle metodiky vykazování CBAM považují za zboží s nulovými vloženými emisemi. Vložené emise jednoduchého zboží CBAM proto vycházejí výhradně z emisí vznikajících při jeho výrobě.

■ U "složeného zboží" je nutné zahrnout vložené emise příslušných prekurzorů, které samy o sobě spadají do oblasti působnosti CBAM, pokud se používají ve výrobním procesu. Relevantními prekurzory se rozumí ty suroviny používané při výrobě složeného zboží CBAM, které jsou samy o sobě zbožím CBAM. V odvětví cementu je typickým příkladem prekurzoru cementový slín, který je hlavní složkou portlandského cementu.

53. Co jsou přímé a nepřímé emise?

- Přímé emise zahrnují emise vznikající při výrobních procesech zboží CBAM, včetně emisí z výroby tepla a chlazení, bez ohledu na místo výroby tepla a chlazení. To znamená, že pokud výroba tepla a chlazení probíhá mimo zařízení, výsledné emise se započítávají jako přímé emise.
- Nepřímé emise zahrnují výrobu elektřiny, která se spotřebuje při výrobě zboží CBAM.
- Při určování specifických vložených přímých a nepřímých emisí zboží CBAM se zohledňují také vložené přímé a nepřímé emise příslušných prekurzorů.
- Během přechodné fáze jsou dovozci povinni pro účely monitorování vykazovat přímé i nepřímé emise pro veškeré zboží spadající do oblasti působnosti CBAM. Během definitivní fáze, která začíná 1. ledna 2026, je rozsah CBAM omezen na přímé emise u železa/ocelí, hliníku a vodíku, zatímco dovozci cementu a hnojiv budou muset vykazovat přímé i nepřímé emise.

54. Co je to "bublinový přístup" (bubble approach) a jak funguje?

Pokud zařízení vyrábí složené zboží a jeho prekurzor a pokud je tento prekurzor zcela použit k výrobě složeného zboží, lze v rámci zařízení vymezit společnou (jedinou) hranici systému výrobního procesu (viz další vysvětlení v pokynech).

55. Pokud by se dovážené zboží CBAM vyrábělo s použitím prekurzorů z EU (např. surového železa) - muselo by se to zohlednit ve výpočtu?

- Ano, při určování vložených emisí je třeba zohlednit i příslušné prekurzory vyrobené v EU.
- Upozorňujeme však, že pokud prekurzor pochází z výroby v EU, může se ve zprávě CBAM projevit i cena uhlíku, která již byla v EU zaplacená. (Další podrobnosti o zprávě o skutečné ceně uhlíku zaplacené v zařízeních mimo EU najdete v oddíle 6.10 Pokynů pro zařízení mimo EU).

56. Bude Evropská komise formálně nebo neformálně ověřovat "rovnocennost" alternativní metody?

- Přechodné období je pro všechny, včetně útvarů Komise a příslušných vnitrostátních orgánů, fází učení. Pokud alternativní metody nebudou splňovat standardy obsažené v čl. 4 odst. 2 **prováděcího nařízení**, a zejména po 31. červenci 2024, může být taková metoda výpočtu zamítnuta. Příslušný vnitrostátní orgán zahájí dialog s oznamujícím deklarantem s cílem získat přesnější údaje.

57. Jak se určují nepřímé emise při výrobě zboží CBAM?

- Nepřímé emise se stanoví vynásobením elektřiny spotřebované na výrobu zboží CBAM příslušným emisním faktorem. Emisní faktor může být stanoven na základě elektrické sítě nebo může představovat skutečný emisní faktor.

58. Které emisní faktory pro elektřinu by se měly použít pro stanovení nepřímých emisí?

- Pro přechodné období jsou standardní emisní faktory pro elektřinu založeny na údajích Mezinárodní energetické agentury (IEA), které pokrývají pětiletý průměr. Komise je uvádí pro každou zemi v přechodném rejstříku CBAM.
- Alternativně lze použít jakýkoli jiný emisní faktor sítě země původu, pokud je založen na veřejně dostupných údajích. Lze použít emisní faktor pro elektřinu nebo emisní faktor CO₂.
- Skutečné emisní faktory pro elektřinu lze použít v případě přímého technického spojení mezi zdrojem vyrábějícím elektřinu a zařízením vyrábějícím zboží CBAM nebo v případě smlouvy o nákupu elektřiny mezi výrobcem elektřiny a spotřebitelem.

59. Lze použít tržní certifikáty (záruka původu, certifikáty obnovitelné energie atd.) k odůvodnění použití skutečných emisních faktorů?

- Během přechodného období je obecným pravidlem pro emisní faktor pro elektřinu použití standardních hodnot, které poskytne Komise. Skutečné emisní faktory pro elektřinu však lze použít, pokud jsou splněny příslušné podmínky (tj. existence přímého technického propojení nebo smlouvy o nákupu elektřiny, jak je vysvětleno výše).
- Tržní specifické emisní faktory, stanovené například na základě záruk původu nebo zelených certifikátů, nelze použít k odůvodnění použití skutečných emisních faktorů.

Další informace lze nalézt v oddíle D.2 přílohy III [prováděcího nařízení](#) k CBAM a v pokynech pro zařízení mimo EU, oddíl 6.7.3.2.

60. Měly by být do výpočtu zahrnuty i emise z dopravy na místě?

- Zahrnuty jsou emise vznikající při přepravě na dopravních pásech, v potrubí a při použití jiných stacionárních zařízení. Emise vznikající při používání mobilních strojů (nákladních automobilů, vysokozdvizných vozíků atd.) jsou vyloučeny. Jedná se o stejná pravidla jako v systému EU ETS.

61. Může být zachycování a využívání uhlíku (CCU) / zachycování a ukládání uhlíku (CCS) použito k vyrovnání emisí pro účely stanovení vložených emisí?

- Zachycování a využívání/ukládání oxidu uhličitého (CCUS) jsou techniky, které jsou na trzích stále dostupnější a umožňují snižovat emise oxidu uhličitého. Takové snížení emisí lze zohlednit při určování vložených emisí do zboží CBAM za předpokladu, že jsou splněna určitá kritéria. Tyto podmínky jsou uvedeny v oddíle B.8.2 přílohy III [prováděcího nařízení](#) (další vysvětlení obsahuje oddíl 6.5.6.2 pokynů). Podmínky v zásadě spočívají v tom, že zachycený oxid uhličitý je použit k výrobě produktů, v nichž je trvale chemicky vázán, nebo že zachycený oxid uhličitý je přemístěn do dlouhodobého geologického úložiště.

62. Můj dodavatel mi neposílá potřebné informace před termínem podání zprávy. Co mám dělat?

- Dobrá spolupráce mezi výrobcí ze třetích zemí a oznamujícími deklaranty je zásadní. Komise zveřejnila pokyny a šablony, které mají výrobcům pomoci určit vložené emise zboží, které vyrábějí.

- Za úplnost a správnost výkazů CBAM odpovídá v konečném důsledku oznamující deklarant. Oznamující deklarant nese odpovědnost a může být sankcionován v případě nedodržení povinnosti podávat CBAM zprávy.
- Během části přechodného období (do poloviny roku 2024) mohou deklaranti vycházet ze standardních hodnot, pokud potřebné informace neobdrží.

63. Jaké jsou standardní hodnoty (default values)? Jak to funguje?

- Do 31. července 2024 může oznamující deklarant pro každý dovoz zboží, pro který nemá všechny informace, použít jiné metody pro stanovení emisí, včetně standardních hodnot, které zpřístupní a zveřejní Komise.
- Použití standardních hodnot pro účely vykazování během přechodného období je tedy možné pro první tři vykazovaná období bez kvantitativních omezení.
- Kromě toho lze odhadované hodnoty (včetně standardních hodnot) použít pro celé vykazované období pro vstupní materiály nebo dílčí procesy s relativně malým příspěvkem (tj. < 20 %) k celkovým vloženým emisím složeného zboží.
- Jinými slovy to znamená, že do 31. července 2024 lze 100 % celkových vložených emisí stanovit pomocí standardních hodnot. Pro zbývající přechodné období (tj. od 1. července 2024 do 31. prosince 2025) lze použít odhadované hodnoty, ale platí kvantitativní omezení: u složeného zboží lze pak pomocí odhadů určit až 20 % celkových vložených emisí s ohledem na celý výrobní řetězec (použití standardních hodnot poskytnutých Komisí by se kvalifikovalo jako "odhad").
- Do konce přechodného období v roce 2025 Komise na základě shromážděných údajů vyhodnotí standardní hodnoty.
- Během přechodného období budou existovat pouze globální standardní hodnoty (pro každý kód KN v oblasti působnosti CBAM). Během definitivního období pak budou k dispozici standardní hodnoty podle zemí nebo dokonce podle regionů.

64. Jak se určily standardní hodnoty a kde jsou zveřejněny?

- Společné výzkumné středisko EU (JRC) zveřejnilo 29. září **odhady intenzity emisí skleníkových plynů u zboží ze čtyř energeticky náročných průmyslových odvětví** - železa a oceli, hnojiv, hliníku a cementu v EU a u jejích hlavních obchodních partnerů. Tato práce poskytuje vědeckou podporu pro provádění mechanismu, jak předpokládá **nařízení o CBAM**.
- Zpráva SVS uvádí hodnoty v členění na přímé a nepřímé emise. Odhady emisí skleníkových plynů zahrnují oxid uhličitý, oxid dusný (u některých hnojiv) a perfluorované uhlovodíky (u hliníkového zboží) související s výrobou zboží uvedeného v příloze I **nařízení o CBAM**.
- Odhadované hodnoty intenzity emisí skleníkových plynů (tj. specifických vložených emisí) sloužily jako vstupní informace pro stanovení standardních hodnot pro přechodné období, které jsou zveřejněny na **stránkách EK** a **MŽP**.

65. Pokud dodavatel nedodá údaje o přímých emisích, tak použijí standardní hodnoty. Co dělat, pokud nedodá informace o spotřebě elektrické energie, které jsou nutné pro nepřímé emise? Budou k dispozici i defaultní hodnoty na spotřebu elektřiny?

■ Standardní hodnoty jsou definovány pro všechny souhrnné kategorie dováženého zboží podle KN kódů jak pro přímé, tak i nepřímé emise. Pokud tedy nebudete mít informaci o spotřebě elektřiny, nebude třeba tuto hodnotu vyplňovat. Bude možné celkové obsažené emise ve zboží určit jen na základě defaultních hodnot, pro první tři zprávy (do 31. července 2024) bez jakéhokoliv omezení.

66. Do kdy budou moci dovozci z EU používat alternativní metody monitorování a podávání zpráv?

■ V souladu s [prováděcím nařízením](#) pro přechodné období existují určité možnosti flexibility: do 31. prosince 2024 mohou ohlašovatelé používat jiné metody, které vedou k podobnému pokrytí a přesnosti, a to pomocí a) systému stanovování cen uhlíku, b) povinného systému monitorování emisí nebo c) systému monitorování emisí v zařízení (čl. 4 odst. 2).

■ Do 31. července 2024 lze použít jakoukoli jinou referenční metodu, včetně standardních hodnot, pokud oznamující deklarant nemá všechny potřebné informace (viz čl. 4 odst. 3 [prováděcího nařízení](#)). Oznamující deklaranti se proto mohou až do tohoto data rozhodnout, předložit další metody podle vlastního výběru. Útvary Komise pak tyto metody posoudí za účelem úpravy metodiky vykazování CBAM pro konečnou fázi.

67. Jak by se měly započítávat emise vznikající při využívání biomasy?

■ Metodika CBAM se řídí stejnými pravidly jako EU ETS.

■ Pokud se biomasa používá jako vstup do procesu (např. dřevěné uhlí se používá jako redukční činidlo ve vysoké peci nebo k výrobě elektrod), emise z použití biomasy se nezapočítávají (tzv. nulová hodnota).

■ Pokud se biomasa (pevná, kapalná nebo plynná) používá jako palivo (tj. pro energetické účely), započítávají se emise, pokud biomasa nesplňuje příslušná kritéria udržitelnosti a úspory skleníkových plynů podle směrnice o obnovitelných zdrojích energie (EU) 2018/2001. Příslušná kritéria závisí na druhu použité biomasy.

■ Další podrobnosti jsou uvedeny v příloze D pokynů pro provozovatele zařízení mimo EU.

68. Jak se při výpočtech zachází s desetinnými místy a zaokrouhlováním?

■ Všechny "významné" číslice (v souladu s nejistotou měření) by měly být zachovány po celou dobu výpočtu.

69. Jak postupovat u skladových položek, pro které nejsou k dispozici údaje o emisích?

■ Vložené emise těchto skladových položek lze do 31. července 2024 odhadovat pomocí standardních hodnot zveřejněných Evropskou komisí.

■ Následně bude třeba vykázat skutečné údaje. V případě, že chybí údaje o starých náhradních dílech nebo skladových položkách, mohou být údaje o podobném nebo stejném zboží předloženy po 31. červenci 2024.

70. Pokud je zařízení využíváno současně více výrobními procesy, jak přiřadit emise z tohoto zařízení k jednotlivým výrobním procesům?

- Všechny vstupy, výstupy a odpovídající emise v zařízení by měly být přiřazeny k výrobnímu procesu, pokud se netýkají žádného zboží, které není předmětem CBAM.
- Celkově by příslušné emise zařízení měly být ze 100 % pokryty výrobními procesy pro zboží CBAM a případně i pro jiné zboží než CBAM.
- U zařízení s několika relevantními výrobními procesy, kde jsou relevantní společná zařízení, společné "zdrojové toky" nebo společné zdroje emisí, by měly být vstupy, výstupy a emise přiřazeny

různým výrobním procesům s odpovídajícím podílem. Pokud například zařízení vyrábí čištěnou vodu a 60 % této vody se používá k výrobě zboží CBAM, pak by 60 % přímých a nepřímých emisí souvisejících s čištěním vody mělo být přiřazeno výrobě zboží CBAM.

71. Měly by se při určování úrovně činnosti brát v úvahu prodejné výrobky neodpovídající normě?

- Pokud je produkt prodejný, měl by být zahrnut do úrovně činnosti za předpokladu, že splňuje kódy KN vztahující se ke kategorii zboží CBAM výrobního procesu (jak je uvedeno v příloze II [prováděcího nařízení \(EU\) 2023/1773](#)).

Cement

72. Je cement definován jako složené zboží v oblasti působnosti CBAM?

- Ano, cement je definován jako složené zboží v oblasti působnosti CBAM, protože cementový slínek je prekurzorem cementu a samotný slínek je v oblasti působnosti CBAM.

Hnojiva

73. Jsou exotermické chemické reakce při výrobě hnojiv započítávány do přímých emisí?

- Pokud reakce vede ke vzniku CO₂, např. oxidací organických chemikálií, a tento CO₂ je emitován, započítává se jako přímé emise.
- Emise z přeměny zemního plynu na vodík se rovněž počítají mezi přímé emise.

74. Lze CO₂ vázaný v močovíně počítat jako negativní emise?

- Ne, v rámci systému EU ETS se CO₂ vázaný v močovíně nezapočítává do negativních emisí. Proto se pro účely vykazování emisí v rámci CBAM neuplatňují žádné slevy za CO₂ vázaný v močovíně.

To také znamená, že CO₂ vzniklý při výrobě čpavku a převedený do výroby močoviny se započítává jako emise v rámci výroby čpavku.

Elektrina jako zboží CBAM

75. Kdo je oznamujícím deklarantem CBAM pro dovoz elektřiny?

■ Obecně je dovozcem osoba, která je v celním prohlášení uvedena v datovém prvku "dovozce". Odchylně od toho a v souladu s čl. 5 odst. 4 [nařízení o CBAM](#), je-li přenosová kapacita pro dovoz elektřiny přidělena prostřednictvím výslovného přidělení kapacity, je osoba, které byla kapacita pro dovoz přidělena a která tuto kapacitu pro dovoz nominuje, považována za deklaranta oznamujícího CBAM v členském státě, kde tato osoba dovoz elektřiny v celním prohlášení deklarovala.

76. Jaký je rozdíl mezi emisním faktorem pro elektřinu a emisním faktorem CO₂?

■ Emisní faktor pro elektřinu představuje vážený průměrný emisní faktor všech zdrojů vyrábějících elektřinu (včetně jaderných a obnovitelných zdrojů) v zeměpisné oblasti (např. třetí země, skupina třetích zemí nebo region v rámci třetí země). Naproti tomu emisní faktor CO₂ představuje vážený průměrný emisní faktor těch zdrojů vyrábějících elektřinu, které jsou založeny na spalování fosilních paliv. To znamená, že emisní faktor CO₂ je vždy vyšší než emisní faktor elektřiny pro stejnou zeměpisnou oblast.

■ Během přechodného období se pro stanovení specifických přímých vložených emisí pro elektřinu jako zboží CBAM používá standardní metoda emisního faktoru CO₂ pro elektřinu. Naproti tomu emisní faktor pro elektřinu se používá pro standardní metodu k určení specifických nepřímých emisí pro zboží CBAM jiné než elektřina.

77. Jaké emisní faktory CO₂ by se měly použít?

■ Standardní hodnoty pro dováženou elektřinu jsou stanoveny pro třetí zemi, skupinu třetích zemí nebo region v rámci třetí země na základě nejlepších údajů, které má Komise k dispozici. Pro přechodné období jsou standardními hodnotami emisní faktory CO₂ pro jednotlivé země založené na údajích Mezinárodní energetické agentury (IEA), které pokrývají pětiletý průměr. Komise je uvádí v přechodném rejstříku CBAM.

■ Pokud není k dispozici žádná konkrétní standardní hodnota, použije se emisní faktor CO₂ v EU. Vychází rovněž z údajů IEA a je poskytován prostřednictvím přechodného rejstříku CBAM.

■ Pokud oznamující deklarant předloží dostatečné důkazy založené na oficiálních a veřejných informacích, které prokazují, že použitelný emisní faktor CO₂ je nižší než hodnoty podle výše uvedených bodů, může oznamující deklarant stanovit emisní faktor CO₂ na základě metody definované v [prováděcím nařízení](#).

78. Jaké jsou požadavky na vykazování skutečných vložených emisí elektřiny? Takzvaná "podmíněnost"?

■ Údaje o skutečných emisích konkrétního zařízení vyrábějícího elektřinu lze použít, pokud jsou splněna kritéria uvedená v [nařízení CBAM](#) (příloha IV bod 5), tzv. "podmíněnost".

■ Musí být splněny následující podmínky, přičemž je třeba mít na paměti, že kritéria jsou kumulativní:

- Množství elektřiny, pro které je požadováno použití skutečných vložených emisí, je pokryto smlouvou o nákupu elektřiny mezi schváleným deklarantem CBAM a výrobcem elektřiny ve třetí zemi
- Zařízení vyrábějící elektřinu je buď přímo připojeno k přenosové soustavě Unie, nebo lze prokázat, že v době vývozu nedošlo k fyzickému přetížení sítě v žádném bodě sítě mezi zařízeními a přenosovou soustavou Unie
- Zařízení vyrábějící elektřinu nevypouští více než 550 gramů CO₂ z fosilních paliv na kWh elektřiny
- Množství elektřiny, pro které se požaduje využití skutečných vložených emisí, bylo pevně nominováno na přidělenou kapacitu propojení všemi odpovědnými provozovateli přenosových soustav v zemi původu, v zemi určení a případně v každé tranzitní zemi a nominovaná kapacita byla pevně nominována a výroba elektřiny zařízením se vztahují ke stejnému časovému úseku, který nesmí být delší než jedna hodina

79. Bere se při vykazování elektřiny v CBAM v úvahu tranzit přes země mimo EU?

■ V případě elektřiny jako zboží CBAM je relevantní třetí zemí země původu, kde byla elektřina vyrobená. Ve zprávě CBAM se nezohledňuje žádný emisní faktor pro tranzitní zemi.

80. Jaké jsou systémové hranice pro stanovení vložených emisí elektřiny?

■ Při vykazování se berou v úvahu pouze přímé emise CO₂ při výrobě elektřiny. Například se neuvažují žádné emise z výroby a instalace větrných turbín.

Vodík

81. Jaká je souvislost mezi vodíkem jako zbožím CBAM a směrnicí o obnovitelných zdrojích energie (EU) 2018/2001 (dále jen "RED II")?

■ **Prováděcí nařízení** stanoví, že "pokud byl vyrobený vodík certifikován tak, aby splňoval požadavky nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2023/1184(1), lze pro elektřinu použít nulový emisní faktor." (Příloha II, oddíl 3.6). To znamená, že certifikace vodíku jako "RFNBO" (obnovitelné palivo nebiologického původu) podle směrnice o obnovitelných zdrojích energie může být použita pro prokázání nulových nepřímých emisí, není nutná dvojitá certifikace.

■ Pokud taková certifikace neexistuje, je třeba nepřímé emise stanovit v souladu s přílohou III **prováděcího nařízení**.

Železo a ocel

82. Zahrnují se při výpočtu vložených emisí z výrobků z oceli do mezního výpočtu pomocné procesy, jako jsou vápenné pece nebo koksovny?

- Hranice systému pro jednotlivé souhrnné kategorie zboží jsou uvedeny v příloze III [prováděcího nařízení \(EU\) 2023/1773](#).
- Vápenné pece a koksovny nejsou zahrnuty do hranic systému pro výrobu železa a oceli. Je tomu tak proto, že výstupy těchto závodů (tj. vápno a koks) nejsou samy o sobě zbožím CBAM. V důsledku toho se vápno a koks nepovažují za prekurzory ani pro výpočet specifických vložených emisí.
- Výroba pomocných látek, jako je čištěná voda a stlačený vzduch, je zahrnuta v hranicích systému.

83. Spadají pelety ze železné rudy do působnosti CBAM?

- Ano, pelety ze železné rudy spadají pod kód KN 2601 12 00 "Agglomerované železné rudy a koncentráty, jiné než kyzové výpražky (výpalky)". Jsou považovány za prekurzor ("aglomerovaná ruda") při výrobě surového železa nebo přímo redukováného železa (DRI).

Hliník/ocel

84. Měly by být specifické vložené emise hliníkového/ocelového zboží stanoveny zvlášť pro různé třídy slitin?

- Specifické vložené emise se obvykle určují pro jednotlivé souhrnné kategorie zboží, pokud se v zařízení nepoužívají různé výrobní postupy. Souhrnné kategorie zboží mohou zahrnovat zboží s různými kódy KN. V rámci téhož kódu KN se může lišit obsah legujících prvků nebo podíl vstupního šrotu. Přesto lze vložené emise během přechodného období vykazovat podle souhrnných kategorií zboží.
- Provozovatelé se mohou dobrovolně rozhodnout pro podrobnější stanovení specifických vložených emisí pro určité zboží nebo skupiny zboží.

Celní záležitosti a přístup do přechodného CBAM rejstříku

85. Kdo zajišťuje registraci a kde můžu získat přístup do přechodného rejstříku CBAM?

- Registraci zajišťuje Celní správa ČR. Za účelem předkládání čtvrtletních zpráv byl vytvořen CBAM Trader Portal. Přístup do portálu je umožněn pouze dovozcům nebo nepřímým celním zástupcům, kteří jsou zaregistrováni v systému UUM&DS (systém jednotné správy uživatelů a digitálních podpisů v EU), aby bylo při jejich přihlášení zajištěno ověření totožnosti. Vzhledem k tomu, že registrace v systému UUM&DS provádí Celní správa ČR, je nutné si o přístup do CBAM Trader Portal zažádat prostřednictvím elektronického formuláře dostupného na webových stránkách Celní správy ČR (<https://www.celnisprava.cz>) v záložce Formuláře online, v části Formuláře celního řízení, pod odkazem „Žádost o udělení přístupu do evropského portálu obchodníka“.

86. Může dovozce využívat různé celní zástupce pro celní prohlášení a zprávy CBAM?

■ Pokud jde o požadavky na podávání zpráv platné během přechodného období, **nařízení o CBAM** (článek 5) předpokládá možnost dovozců zboží CBAM jmenovat přímé nebo nepřímé celní zástupce ve smyslu článku 18 celního kodexu Unie (viz k tomu nařízení č. 952/2013):

- v případě přímého zastoupení by se na dovozce usazeného v EU vztahovaly povinnosti CBAM, zatímco přímý celní zástupce by si zachoval status celního deklaranta.
- pokud dovozce usazený v EU jmenuje nepřímého celního zástupce a ten s tím souhlasí, vztahuje se oznamovací povinnost na tohoto nepřímého celního zástupce.
- pokud dovozce není usazen v členském státě EU, vztahuje se povinnost podávat zprávy v každém případě na nepřímého celního zástupce.

■ U dovozce usazeného v členském státě EU by tedy bylo možné využít pro celní prohlášení a pro vykazování CBAM odlišné celní zástupce - například pokud by celní prohlášení prováděl přímý celní zástupce a pro vykazování CBAM by byl jmenován nepřímý celní zástupce. V takových případech by měl přímý zástupce v celním prohlášení uvést nepřímého zástupce. Všimněte si však, že během přechodného období není možné, aby měl dovozce několik nepřímých celních zástupců pro zboží CBAM, na které se vztahuje stejné celní prohlášení.

■ V případě dovozce usazeného mimo EU je za celní prohlášení i za prohlášení CBAM odpovědný nepřímý celní zástupce.

87. Co se stane, pokud nepřímý celní zástupce nesouhlasí s plněním oznamovací povinnosti CBAM?

■ To je možné pouze v případech, kdy je dovozce usazen v EU. Pokud naopak dovozce není usazen v EU, musí nepřímý celní zástupce plnit oznamovací povinnost CBAM.

■ Čl. 8 **odst. 3 prováděcího nařízení** stanoví, že v případech, kdy nepřímí celní zástupci nesouhlasí s plněním oznamovací povinnosti CBAM, oznámí dovozci povinnost podávat zprávy.

■ Pokud dovozce takové oznámení neobdrží, zůstává za oznamovací povinnost odpovědný nepřímý celní zástupce.

88. Může být přímý celní zástupce schváleným deklarantem CBAM pro společnosti usazené na území EU?

■ Dovožci z EU mohou skutečně jmenovat přímé nebo nepřímé celní zástupce. Pokud však jde o podávání zpráv CBAM (podle nařízení CBAM a prováděcího nařízení), povinnosti leží buď na dovozci, nebo na jeho nepřímých zástupcích, pokud se na tom dohodnou (viz čl. 32 nařízení (EU) 2023/956 pro přechodné období).

■ I v případě, že dovozce jmenuje přímého celního zástupce, zůstává tento dovozce odpovědný za oznamovací povinnost CBAM. Jinými slovy, deklarantem pro účely CBAM zůstává dovozce.

■ Dovozcům nic nebrání v tom, aby jmenovali poskytovatele služeb, kteří jim mohou být při přípravě a předkládání zpráv CBAM v praxi nápomocni, avšak odpovědnost za plnění oznamovací povinnosti CBAM i v těchto případech nesou dovozci, případně jejich nepřímí zástupci.

89. Budou mít celní zástupci povinnost zkontrolovat, zda je jejich klient schváleným deklarantem CBAM, než jeho jménem podají celní prohlášení na zboží CBAM?

- Podle čl. 15 odst. 2 **Celního kodexu Unie (CKÚ)** podáním celního prohlášení osobou celním orgánům (dovozcem nebo celním zástupcem) se dotyčná osoba stává odpovědnou za a) správnost a úplnost údajů uvedených v prohlášení; b) pravost, přesnost a platnost všech dokladů, kterými je prohlášení doloženo; c) případně za splnění všech povinností souvisejících s propuštěním dotyčného zboží do příslušného celního režimu nebo s prováděním povolených operací.
- To platí i pro poskytování jakýchkoli informací v jakékoli jiné formě, které celní orgány vyžadují nebo jim poskytují.
- Na základě výše uvedeného je v zájmu přímého zástupce celního úřadu, aby před podáním celního prohlášení na propuštění zboží CBAM do volného oběhu zkontroloval, zda osoba, jejímž jménem je prohlášení podáváno, splňuje požadavky nařízení CBAM.

90. Moje společnost je registrovaná v jednom členském státě EU, ale dováží zboží CBAM přes více členských států. Mám všechny tyto dovozy shrnout do jedné čtvrtletní zprávy?

- Během přechodného období je deklarant CBAM povinen předkládat čtvrtletní zprávy CBAM obsahující informace o vložených emisích veškerého dováženého zboží CBAM. Zboží CBAM je přiřazeno deklarantovi CBAM prostřednictvím čísla EORI poskytnutého celním orgánům. V daném scénáři se jedná pouze o jednu společnost s jedním číslem EORI. Čtvrtletní výkaz CBAM by proto měl shromažďovat informace o vložených emisích veškerého zboží CBAM dovezeného touto společností, i když bylo zboží dovezeno v různých členských státech.
- Dovožci se mohou rozhodnout jmenovat nepřímého celního zástupce, který, pokud souhlasí s plněním oznamovací povinnosti, bude muset při dovozu zboží CBAM poskytnout své vlastní číslo EORI a převzít povinnosti CBAM místo dovozce pro zboží dovážené nepřímým celním zástupcem.

91. Musí být zboží tranzitované v EU hlášeno v rámci CBAM?

- Ne, CBAM podléhá pouze zboží, které má být propuštěno do volného oběhu v EU, zatímco zboží procházející tranzitem v EU nikoli.

92. Bude se oznamovací povinnost CBAM vztahovat na zboží CBAM, které bylo propuštěno do volného oběhu v rámci EU z důvodu nedodržení jiného celního režimu než dovozního (např. režimu dočasného použití) a za které již bylo zapláceno veškeré clo a daně v rámci uvedeného nedodržení?

- Podmínkou propuštění zboží do volného oběhu je splnění požadavků CBAM. Proto by propuštění zboží do volného oběhu měly předcházet kontroly, zda jsou tyto požadavky splněny.
- V případě nesplnění požadavků by se použil čl. 198 odst. 1 písm. b) **UCC** (tj. "celní orgány přijmou veškerá nezbytná opatření, včetně zabavení a prodeje nebo zničení, k nakládání se zbožím, pokud zboží nemůže být propuštěno, protože podléhá zákazům nebo omezením"), protože zboží podléhá požadavkům CBAM, které nebyly splněny.

■ V takovém případě by se rovněž použil čl. 198 odst. 2 **UCC** (tj. "zboží, které není zbožím Unie a které bylo přenecháno státu, zajištěno nebo zabaveno, se považuje za propuštěné do režimu uskladňování v celním skladu").

93. Musím podávat zprávy o zboží CBAM, které je propuštěno do režimu aktivního zušlechťovacího styku?

■ CBAM se týká pouze zboží, které je propuštěno do volného oběhu v EU. V případě zboží, které je propuštěno do celního režimu s podmíněným osvobozením od cla s ohledem na jeho budoucí vývoz nebo s ohledem na jeho přepracování, tedy povinnost CBAM nevzniká.

■ Upozorňujeme však, že pokud zboží CBAM opustí režim aktivního zušlechťovacího styku a je uvedeno do volného oběhu na trhu EU, vzniká povinnost CBAM.

■ Oznamovací povinnost CBAM vzniká také ve specifickém případě, kdy je zboží CBAM, které bylo propuštěno do aktivního zušlechťovacího styku, zpracováno na výrobek, který sám o sobě již není zbožím CBAM, a toto definitivní zboží je nakonec propuštěno do volného oběhu v EU (viz článek 6 **prováděcího nařízení**). V tomto konkrétním případě by zpráva CBAM obsahovala informace o množství a vložených emisích ve zboží CBAM propuštěného do aktivního zušlechťovacího styku (čl. 6 písm. f) a g) nařízení o CBAM), nikoli však o množství a vložených emisích definitivního zboží propuštěného do volného oběhu, protože v tomto příkladu toto zboží samo o sobě není zbožím CBAM (tj. čl. 6 písm. a) a b) se nepoužije).

Definitivní období (od 2026)

94. Jak bude CBAM fungovat v praxi během definitivního období?

■ CBAM bude odrážet systém ETS v tom smyslu, že je založen na nákupu certifikátů dovozců. Cena certifikátů se bude vypočítávat v závislosti na týdenní aukční ceně povolenek EU ETS vyjádřené v EUR za tunu vypouštěných ekvivalentů CO₂. Dovozců zboží se budou muset buď individuálně, nebo prostřednictvím zástupce zaregistrovat k účasti v systému CBAM a nakoupit certifikáty CBAM.

■ Certifikáty odevzdané deklarantem CBAM musí odpovídat množství vložených emisí příslušného zboží vyjádřenému v tunách CO₂. Kromě toho existuje možnost nákupu certifikátů v průběhu roku.

■ Certifikáty CBAM budou členské státy prodávat prostřednictvím společné centrální platformy schváleným deklarantům CBAM usazeným v daném členském státě. Certifikáty mohou nakupovat pouze oprávnění deklaranti CBAM. Tyto certifikáty se odevzdávají prostřednictvím rejstříku CBAM do 31. května každého roku, poprvé v roce 2027, za vložené emise z dovozu, k němuž došlo v roce 2026.

■ Předpokládá se, že vykazování vložených emisí bude probíhat za podobných podmínek jako v přechodném období, tj. výhradně prostřednictvím online portálu, rejstříku CBAM.

95. Jaké povinnosti budou mít dovozci zboží CBAM během definitivního období?

■ Během definitivního období mohou do Unie dovážet zboží pouze oprávnění deklaranti CBAM (článek 4 nařízení CBAM). Schváleným deklarantem CBAM je podle článku 5 nařízení CBAM níže uvedený deklarant:

 BDP Wakestone s.r.o., Laglerové 1075/4, 161 00 Praha 6, IČ: 27248241, DIČ: CZ27248241

 +420 721 110 110

 sales@wakestone.cz

 wakestone.cz

- pokud dovozce není usazen v členském státě: nepřímý celní zástupce
- pokud je dovozce usazen v členském státě: dovozce nebo, na základě dohody, nepřímý celní zástupce.

■ Z toho vyplývá, že pokud dovozce není usazen v členském státě a nepřímý celní zástupce nemá status schváleného deklaranta CBAM, nelze dotčené zboží CBAM do Unie dovážet.

96. Zakázete po roce 2026 dovoz položek CBAM, pokud dovozce z EU není schváleným deklarantem CBAM?

■ Ano, článek 25 [nařízení o CBAM](#) stanoví, že " celní orgány nepovolí dovoz zboží jiné osobě než oprávněnému deklarantovi CBAM".

97. Jak lze zprávu CBAM podat během definitivního období?

■ Zprávu CBAM předkládá schválený deklarant CBAM prostřednictvím rejstříku CBAM. Upozorňujeme, že pro definitivní období bude "přechodný rejstřík CBAM" nahrazen "rejstříkem CBAM".

98. Jak získám přístup do rejstříku CBAM v definitivním období?

■ Jakmile příslušný orgán žádost dovozce schválí, bude považován za schváleného deklaranta CBAM. Každému deklarantovi CBAM přidělí Komise číslo účtu CBAM, které pak umožní přístup do rejstříku CBAM.

99. Jaká bude role Evropské komise během definitivního období?

■ Stejně jako během přechodného období bude Komise i nadále spravovat rejstřík CBAM, přezkoumávat zprávy CBAM, které podávají deklaranti, a sdělovat případné problémy příslušným vnitrostátním orgánům, jakož i sledovat provádění CBAM a rizika obcházení.

■ Kromě toho bude Komise spravovat centrální platformu pro prodej certifikátů CBAM dovozcům. Hospodářské subjekty budou nakupovat a mohou také odevzdávat certifikáty CBAM, které si na této platformě zakoupily.

100. Rozšíří EU oblast působnosti CBAM?

■ Do konce přechodného období CBAM (konec roku 2025) provede Komise úplný přezkum provádění CBAM. Na základě údajů shromážděných během tohoto období se bude mimo jiné zabývat možností rozšíření CBAM na další zboží a odvětví, na něž se vztahuje EU ETS a u nichž hrozí riziko úniku uhlíku (viz čl. 30 odst. 2 [nařízení o CBAM](#)). Rozšíření působnosti CBAM vyžaduje legislativní návrh Komise a následnou změnu nařízení o CBAM, kterou musí přijmout Evropský parlament a Rada.

101. Jak se deklarant CBAM stane "schváleným" a jaký je časový rámec pro jeho autorizaci během definitivního období?

■ Příslušný vnitrostátní orgán členského státu, v němž je žadatel usazen (v ČR bude tímto pověřena Celní správa ČR), udělí status schváleného deklaranta CBAM, pokud žadatel splňuje následující kritéria:

- nepodílel se na závažném porušení celních předpisů, daňových předpisů, pravidel proti zneužívání trhu nebo nařízení o CBAM ani na jejich opakovaném porušování
- prokáže svou finanční a provozní kapacitu
- je usazen v členském státě, kde byla žádost podána; o bylo mu přiděleno číslo EORI.

■ Před udělením povolení je nutné provést konzultační řízení, které by nemělo přesáhnout 15 pracovních dnů. Během přechodného období přijme Evropská komise sekundární právní předpisy s dalšími podrobnostmi o povolovacím řízení (viz čl. 17 odst. 10 [nařízení o CBAM](#)).

102. Jak mohou dovozci z EU zajistit, aby od svých vývozců ze zemí mimo EU obdrželi informace, které potřebují ke správnému používání nového systému?

■ Výrobci mimo EU by měli poskytovat informace o vložených emisích u zboží podléhajícího CBAM dovozcům svého zboží registrovaným v EU. V případech, kdy tyto informace nejsou v době dovozu zboží k dispozici, budou moci dovozci z EU použít standardní hodnoty pro určení počtu certifikátů, které musí zakoupit. Pro dovozce však bude pravděpodobně výhodnější poskytnout výpočet vložených emisí.

103. Jak bude zajištěna spolehlivost vykazovaných informací?

■ Komise bude ve spolupráci s orgány členských států průběžně monitorovat vykázané emise a odpovídající obchod, aby zjistila praktiky obcházení a nedodržování nařízení o CBAM a jeho sekundárních právních předpisů. Kromě toho budou během definitivního období prováděna ověření a zpráva z nich vycházející bude obsahovat informace o kvantifikaci emisí a o tom, jak jsou tyto emise přiřazeny různým druhům zboží.

■ Během definitivního období by měl vykázané vložené emise ověřovat ověřovatel akreditovaný v souladu se zvláštními akreditačními pravidly (která budou stanovena Komisí během přechodného období), který vypracuje ověřovací zprávu. V souladu s tím budou k zprávám CBAM přiloženy kopie zpráv o ověření emisí.

■ Sankce budou uloženy, pokud deklarant CBAM uvede zboží na celní území Unie, aniž by splnil povinnosti stanovené v nařízení.

104. Jak bude akreditace ověřovatelů fungovat?

■ Evropská komise bude během přechodného období pracovat na sekundárních právních předpisech, které stanoví pravidla pro akreditaci a ověřování.

■ Tyto právní předpisy budou zahrnovat: zaprvé dva prováděcí akty v souladu s články 8 a 18 [nařízení o CBAM](#) pro zásady ověřování a sladění rozsahu ověřování EU ETS a CBAM, a zadruhé akt v přenesené pravomoci v souladu s článkem 18 [nařízení o CBAM](#), který stanoví podmínky pro akreditaci ověřovatelů.

105. Jak bude bezplatný přiděl povolenek zohledněn při výpočtu množství CBAM certifikátů, které mají být zakoupeny a vyřazeny?

- Pravidla v tomto ohledu vypracuje Evropská komise v návaznosti na zmocnění podle čl. 31 odst. 2 [nařízení o CBAM](#).

106. Jak bude cena uhlíku zaplacená ve třetí zemi odečtena od CBAM?

- Schválený deklarant CBAM by měl mít možnost požádat o snížení počtu certifikátů CBAM, které má odevzdat, odpovídající ceně uhlíku, která již byla v zemi původu skutečně zaplacená za vykázané vložené emise zboží CBAM.
- Nařízení CBAM definuje "cenu uhlíku" poměrně široce, jako "peněžní částku placenou ve třetí zemi v rámci systému snižování emisí uhlíku, a to ve formě daně, dávky nebo poplatku nebo ve formě emisních povolenek v rámci systému obchodování s emisemi skleníkových plynů (...)."
- Pro snížení počtu certifikátů CBAM se započítává pouze cena uhlíku, která byla "skutečně zaplacená v zemi původu". Pokud schválený deklarant CBAM využije jakoukoli slevu nebo jinou formu kompenzace, bude tato výhoda zohledněna při stanovení skutečně zaplacené ceny uhlíku.
- Komise do konce přechodného období v roce 2025 připraví prováděcí akt, který stanoví další podrobnosti pro výpočet ceny uhlíku skutečně placené v zemi původu (viz čl. 9 odst. 4 [nařízení o CBAM](#)).

